

Raadsvoorstel

Onderwerp **Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Groningen 2018**

Registratienr. 6406021 Steller/telnr. Jan Koops van 't Jagt / 8512 Bijlagen 4

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim ☐ Vertrouwelijk
Portefeuillehouder	Van Keulen Raadscommissie
Langetermijn agenda (LTA) Raad	LTA ja: ☒ Maand november Jaar 2017 LTA nee: ☐ Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de Beheersverordening op de gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Groningen 2018 vast te stellen;
- II. de verordening op de gemeentelijke begraafplaatsen 2012 in te trekken per ingangsdatum van de verordening 2018;
- III. deze besluiten bekend te maken via de gemeenschappelijke voorziening overheidspublicaties;
- IV. de handleiding Opgraven en Ruimen (LOB, 2010) te hanteren als leidraad voor opgraven en ruimen op gemeentelijke begraafplaatsen in de gemeente Groningen;
- V. de opdracht tot het starten van de procedure voor het sluiten van de Noorder- en Zuiderbegraafplaats in te trekken;
- VI. actualisatie van de tarieven voor begraafplaatsen te betrekken bij de tarievennota 2018.

Samenvatting

Bij de besluitvorming in 2012 over de structuurvisie voor begraven in Groningen is ervoor gekozen een aantal zaken nader uit te werken. Twee daarvan, te weten het ontwikkelen van een beheersvisie per begraafplaats en het doen van onderzoek naar een mogelijke uitbreiding van de begraafplaats Noorddijk, zijn in de afgelopen jaren uitgevoerd. In dit voorstel wordt ingegaan op de uitwerking van de nog openstaande zaken.

Omdat er nog veel graven zijn op de Noorder- en de Zuiderbegraafplaats waarin wordt bij-begraven, wordt voorgesteld deze begraafplaatsen voorlopig nog niet te sluiten.

In de huidige verordening voor begraafplaatsen is een procedure opgenomen waarmee een zorgvuldige werkwijze rondom het ruimen van graven wordt gewaarborgd. Deze procedure sluit nauw aan op de Handleiding Opgraven en Ruimen van de Landelijke organisatie voor Begraven (LOB). Voorgesteld wordt om – naast de voorschriften uit de verordening – deze handleiding als leidraad te hanteren bij het ruimen op gemeentelijke begraafplaatsen. Voor het dekken van de (toekomstige) kosten van het ruimen van graven is een verhoging nodig van de tarieven voor grafuitgifte. Voorgesteld wordt om een procentuele verhoging van de bestaande tarieven te betrekken bij de besluitvorming over de tarievennota 2018.

Nadere beoordeling van de verordeningen voor begraafplaatsen maakt duidelijk dat deze op een aantal punten voor verbetering in aanmerking komen. Voorgesteld wordt een nieuwe beheersverordening begraafplaatsen vast te stellen, de bestaande beheersverordening in trekken en een aantal aanpassingen in het tarievenstelsel voor begraven te betrekken bij de besluitvorming over de tarievennota 2018.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Op 25 januari 2012 heeft uw raad het beleid voor begraven en begraafplaatsen in Groningen vastgesteld, zoals verwoord in de structuurvisie *Een graf in Stad*. Bij de vaststelling van dit beleid hebt u ons verzocht een aantal zaken nader uit te werken. Twee daarvan, te weten het doen van onderzoek naar een mogelijke uitbreiding van de begraafplaats Noorddijk (collegebrieven 18 juni en 20 sept 2013) en het ontwikkelen van een beheersvisie per begraafplaats (raadsbesluit 28 mei 2014), zijn in de afgelopen jaren uitgevoerd. In dit voorstel zetten we eerst de belangrijkste kenmerken van de structuurvisie op een rij en gaan we vervolgens in op de uitwerking van de nog openstaande zaken:

- het starten van de procedure om de Noorder- en de Zuiderbegraafplaats te zijner tijd formeel te sluiten;
- uitwerking van procedures en financiële consequenties voor het ruimen van graven;
- zo nodig actualisatie van de verordeningen voor begraven op grond van bovengenoemde zaken.

Kader

De verordening begraafplaatsen is gebaseerd op de Wet op de lijkbezorging en de Gemeentewet.

Argumenten en afwegingen

Een graf in stad

De belangrijkste kenmerken van het in deze structuurvisie verwoorde beleid zijn kwaliteit, keuzevrijheid en capaciteit.

In Groningen kiezen we ervoor om de huidige kwaliteit van onze 11 gemeentelijke begraafplaatsen te handhaven. Om dat te kunnen realiseren, hebben we van iedere begraafplaats het toekomstbeeld beschreven met daarin verankerd de meest waardevolle elementen. Met de uitvoering van de hierop gebaseerde beheersvisies waarborgen we een goede kwaliteit en toegankelijkheid van de verschillende begraafplaatsen.

We vinden het belangrijk om aan te sluiten bij de verschillende persoonlijke wensen en mogelijkheden op het gebied van begraven en bieden daarom keuzemogelijkheden aan bewoners en hun nabestaanden. Keuze in de begraafplaats, in de soort en locatie van het graf en in de vormgeving daarvan. Daarbij houden we rekening met een grens aan die keuzevrijheid, waar deze raakt aan het respect voor andere gebruikers en de kwaliteit van de begraafplaats.

De genoemde keuzemogelijkheden vertalen we ook op financieel gebied. De totale kosten voor begraafplaatsen moeten worden gedekt door de tarieven en grafrechten. Voor gelijke voorzieningen worden gelijke prijzen gevraagd en we differentiëren in de tarieven naar bijvoorbeeld ruimtebeslag of uitstraling van de begraafplaats. Met het laagste tarief op de begraafplaats Hoogkerk bieden we bovendien de mogelijkheid voor begraven tegen kosten die vergelijkbaar zijn met cremieren.

Ten slotte dragen we zorg voor voldoende capaciteit op de begraafplaatsen. Op Selwerderhof heeft uw raad er voor gekozen om dat te gaan doen door het ruimen van graven met verlopen grafrechten. Hiermee hebben we op Selwerderhof voor de komende tientallen jaren voldoende graven. Op Esserveld en Hoogkerk is op dit moment nog voor respectievelijk ruim 15 en 7 jaar voldoende capaciteit beschikbaar.

Sluiting Noorder- en Zuiderbegraafplaats

Bij de besluitvorming over Een graf in Stad hebt u ons opdracht gegeven de procedure te starten om de Noorder- en Zuiderbegraafplaats te zijner tijd te sluiten. Nader onderzoek leert echter dat het nu nog te vroeg is om deze begraafplaatsen te sluiten. Bij het sluiten van een begraafplaats moeten rechthebbenden namelijk worden gecompenseerd omdat dan ook niet meer bij begraven mag worden in bestaande graven. Op de genoemde begraafplaatsen zijn nog vele graven waarin kan worden bij begraven en in de praktijk gebeurt dat ook ieder jaar gemiddeld nog tien keer. Omdat er bovendien geen dringende reden is om deze begraafplaatsen te sluiten, stellen wij daarom voor de procedure hiervoor nog niet te starten.

Procedure en financiële consequenties ruimen van graven

We vinden het van groot belang dat het ruimen van graven op een zorgvuldige en respectvolle manier wordt voorbereid en uitgevoerd. De Landelijke organisatie van Begraafplaatsen (LOB) heeft in samenwerking met de Branchevereniging Ondernemers Begraafplaatsbeheer (BVOB) en de VNG in 2010 een uitgebreide handleiding opgesteld voor opgraven en ruimen op begraafplaatsen. In deze handleiding zijn definities, wetgeving en een zorgvuldige procedure voor opgraven en ruimen beschreven voor opgraven en ruimen. De hoofdpunten van deze zorgvuldige procedure zijn door de VNG opgenomen in een modelverordening voor begraafplaatsen en deze maken sinds 2012 ook al onderdeel uit van de beheerverordening voor de gemeente Groningen. Kort samengevat houdt dit in dat we:

1. minimaal een jaar vooraf rechthebbenden of belanghebbenden informeren over het voornemen tot ruimen;
2. respectvol omgaan met nog aanwezige menselijke resten en voorkomen dat bezoekers hier mee worden geconfronteerd;
3. nog aanwezige menselijke resten herbegraven;
4. de mogelijkheid bieden menselijke resten uit een algemeen graf (een graf waarin op gemeentekosten is begraven) elders te laten herbegraven of cremieren.
5. de mogelijkheid bieden menselijke resten uit een particulier graf opnieuw te laten begraven of cremieren. De mogelijkheid bieden een asbus elders bij te zetten of de as te laten verstrooien.

We zijn van mening dat met het betreffende artikel in de beheerverordening en met het volgen van de uitgebreidere handleiding van het LOB een zorgvuldige werkwijze rondom het ruimen wordt gewaarborgd. Daarom stellen we voor het betreffende artikel in de beheerverordening onverkort te blijven volgen en om daarnaast te besluiten de handleiding van het LOB als leidraad te hanteren voor opgraven en ruimen in de gemeente Groningen.

De inhoud van deze handleiding kunt u raadplegen op de website van de rijksoverheid via de volgende link: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2010/12/08/handleiding-opgraven-en-ruimen> .

In de afgelopen 20 jaren hebben we nabestaanden van alle graven met verlopen rechten op Selwerderhof de keus geboden om een graf opnieuw in te huren of daar definitief van af te zien. Dit heeft geresulteerd in 8.100 graven die niet opnieuw zijn ingehuurd, waar dus geen rechthebbenden meer van zijn en die nu op naam staan van de gemeente. Deze graven kunnen in de komende jaren worden geruimd volgens de bepalingen in de verordening op begraafplaatsen en volgens de richtlijnen uit het Handboek Opgraven en Ruimen. De fasering van deze ruimingswerkzaamheden zullen we afstemmen op de indeling in vakken en het tempo van uitgifte van nieuwe graven op Selwerderhof.

Voor de kosten van het ruimen is op dit moment geen ruimte binnen de exploitatie van begraafplaatsen. In de huidige huurtarieven voor graven is in het verleden namelijk geen rekening gehouden met de ruimingskosten die ontstaan als de huurtermijn van een graf niet meer wordt verlengd. Dit houdt verband met het feit dat ruimen in Groningen tot enkele jaren geleden niet echt gebruikelijk was. Met de in 2012 gemaakte keuze om de begraafcapaciteit in Groningen te waarborgen door het ruimen van graven op Selwerderhof is dat echter veranderd. Hoewel de keus voor het ruimen van graven in eerste instantie betrekking heeft op Selwerdehof, houden we er rekening mee dat ruimen van graven uiteindelijk ook op andere begraafplaatsen in Groningen aan de orde kan komen. Op die manier ontstaat een algemene langjarige cyclus van grafuitgifte, huurperiode, ruimen, nieuwe grafuitgifte enzovoort. Een cyclus waarmee we de aanleg van nieuwe begraafplaatsen kunnen voorkomen of beperken en zo de kosten van begraven in Groningen op een betaalbaar niveau kunnen houden. Het ruimen van graven en de daaraan verbonden kosten zijn onderdeel van het totale proces van begraven. Op basis van het principe van kostendekkendheid voor begraven behoren daarom ook de kosten van het ruimen gedekt te worden door de tarieven van begraven. Binnen de huidige exploitatie van begraafplaatsen is geen ruimte voor deze dekking. Dit betekent naar ons oordeel dat de tarieven voor begraven verhoogd moeten worden met de kosten van het ruimen. Door in het vervolg de kosten voor het ruimen bij de uitgifte van nieuwe graven in rekening te brengen, ontstaat een gemiddelde verhoging van de uitgifte tarieven met 230 euro.

We willen u bij de tarievenverordening voor 2018 voor gaan stellen om middels een percentuele aanpassing (+ 9,2%) deze verhoging te differentiëren naar de verschillende hoogtes van de huidige grafhuurtarieven. Hierdoor kunnen we onder meer de verhoging van het laagste huurtarief beperken en zo een mogelijkheid blijven bieden waarbij de kosten van begraven en cremieren vergelijkbaar zijn. De opbrengsten uit deze tariefverhoging dienen vervolgens als dekking van de kosten van het ruimen van graven waar we de komende jaren op Sewlerderhof mee beginnen. In bijlage 1 bij dit voorstel maken we

duidelijk hoe dit verhoogde tarief zich verhoudt tot de tarieven van een aantal andere gemeenten in Nederland.

Verordeningen begraafplaatsen

Op de begraafplaatsen en het begraven in Groningen zijn van toepassing de (beheers-)Verordening op de gemeentelijke begraafplaatsen en de Verordening begrafenisrechten. We hebben onderzocht in hoeverre de besluitvorming over Een graf in Stad moet leiden tot aanpassing van deze verordeningen. We concluderen dat dit strikt genomen alleen geldt voor de tarieven om de kosten van het ruimen van graven te kunnen dekken. Maar bij het nader beoordelen van de verordeningen kwamen ook diverse andere zaken naar voren die voor verbetering in aanmerking komen. Verbeteringen die de leesbaarheid van de verordening ten goede komen, waarmee we beter aansluiten bij de huidige praktijk, meer keuzemogelijkheden bieden en waarmee we de samenhang tussen de verschillende tarieven kunnen verbeteren.

Verbeteren van de leesbaarheid realiseren we door het omzetten van de bepalingen uit de huidige verordening naar de modelverordening van de VNG aangevuld met nadere regels voor de meer gedetailleerde voorschriften.

Bij het uitbreiden van keuzemogelijkheden kunt u denken aan bijvoorbeeld het invoeren van de mogelijkheid om op Selwerderhof een tweeverdiepingsgraf te huren. We bieden daarmee een extra keuzemogelijkheid en sluiten aan bij de praktijk dat vaak maar van twee verdiepingen gebruik wordt gemaakt.

In bijlage 2 geven we een opsomming van de aanpassingen die we in de nieuwe verordening hebben opgenomen.

Behalve de beheersverordening voor begraafplaatsen kennen we ook een verordening op de heffing en inning van begrafenisrechten. Parallel aan de actualisering van de beheersverordening hebben we ook onderzocht of er – naast de toevoegingen op grond van aanpassingen in de beheersverordening – een verdere actualisatie van de hierin gehanteerde tarieven wenselijk is. Daarbij hebben we gekeken naar onlogische verschillen of overeenkomsten in tarieven voor de verschillende begraafplaatsen of grafsoorten. Uitgangspunt hierbij blijft een kostendekkende exploitatie van de Groninger begraafplaatsen. Een opsomming van de belangrijkste aanpassingen in tarieven en een vergelijking van de oude en nieuwe tarieven vindt u respectievelijk in bijlage 3 en 4 bij dit voorstel.

We stellen voor om deze wijzigingen te betrekken bij de besluitvorming over de tarievenverordening 2018.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

In het beheer van de begraafplaatsen hebben onze medewerkers dagelijks ervaring met uitvaarten en contact met nabestaanden en uitvaartverzorgers. De informatie en ervaring daaruit hebben we meegenomen in de actualisatie van de verordening.

Na vaststelling van de nieuwe verordening zal deze worden bekendgemaakt via de gemeenschappelijke voorziening overheidspublicaties.

Daarnaast zullen we de uitvaartondernemingen die in Groningen actief zijn, schriftelijk hierover informeren.

Financiële consequenties

Doorrekening van de voorgestelde wijzigingen in de beheersverordening maakt duidelijk dat deze leiden tot een lichte verschuiving binnen de verschillende opbrengsten van de exploitatie begraafplaatsen. Op het totaal van deze exploitatie zijn de financiële consequenties hiervan verwaarloosbaar.

Overige consequenties

Er zijn geen overige consequenties.

Vervolg

Na vaststelling en bekendmaking van deze verordening, treedt deze in werking op 1 januari 2018. Besluitvorming over de geactualiseerde tarieven voor begraafplaatsen vindt plaats bij vaststelling van de tarievenverordening voor 2018 waarin onder andere tarieven voor een aantal nieuwe onderwerpen uit deze beheersverordening worden opgenomen.

Lange Termijn Agenda

Vaststelling van de geactualiseerde verordening op de gemeentelijke begraafplaatsen staat op de lange termijn agenda van november 2017. Vervolg hier op is de besluitvorming over tarieven voor begraafplaatsen in het kader van de tarievennota 2018.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

BEHEERSVERORDENING GEMEENTELIJKE BEGRAAFPLAATSEN GEMEENTE GRONINGEN 2018.

De raad van de gemeente Groningen,

gelezen het voorstel van het college van ... (datum), nr. ..., inzake ...;

gelet op artikel 35 van de Wet op de lijkbezorging en artikel 149 van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op gemeentelijke begraafplaatsen voor de gemeente Groningen 2018.

HOOFDSTUK 1. INLEIDENDE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. begraafplaatsen: de begraafplaatsen Selwerderhof, Esserveld, Klein Selwerderhof I, Klein Selwerderhof II, de Zuiderbegraafplaats, de Noorderbegraafplaats en de gemeentelijke begraafplaatsen te Hoogkerk, Middelbert en Noorddijk;
- b. grafruimte: een ruimte bestemd voor het begraven van een lijk, of van een of meerdere asbussen;
- c. graf: een grondgraf of keldergraf bestaande uit een of meerdere grafruimtes
- d. grafkelder: een constructie waarin één of meerdere lijken worden begraven of asbussen worden bijgezet; grafkelders kunnen onderdeel zijn van een bovengrondse muur of wand;
- e. asbus: een bus ter berging van as van een overledene;
- f. (sier)urn: een voorwerp ter berging van een of meer asbussen;
- g. particulier graf: een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
 1. het doen begraven en begraven houden van lijken;
 2. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
 3. het doen verstrooien van as.
- h. particulier graf voor onbepaalde tijd: een particulier graf waarin door de rechthebbende mag worden begraven tot het tijdstip waarop de begraafplaats als gesloten wordt verklaard;
- i. particulier graf voor bepaalde tijd: een particulier graf waarin door de rechthebbende mag worden begraven, doch slechts gedurende een bepaald aantal jaren;
- j. particulier urnengraf: een graf waarvoor gedurende bepaalde tijd aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
 1. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
 2. het doen verstrooien van as.
- k. particuliere urnennis: een nis waarvoor gedurende bepaalde tijd aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
- l. particulier kindergraf: een particulier graf voor bepaalde tijd waarin door de rechthebbende geen andere lijken mogen worden begraven dan die van

- levenloos geboren en kinderen beneden de leeftijd van 12 jaar, met dien verstande dat de kistlengte niet meer mag bedragen dan 120 cm;
- m. particulier kinderurnengraf voor bepaalde tijd: een particulier graf voor bepaalde tijd waarin asbussen bijgezet kunnen worden van kinderen jonger dan 12 jaar;
 - n. particulier foetusgraf voor bepaalde tijd: graf waarin een foetus kan worden bijgezet van een levenloos geboren vrucht jonger dan 24 weken;
 - o. particulier natuurgraf: een graf op het ecologische gedeelte van begraafplaats Selwerderhof;
 - p. algemeen graf: een graf bij de gemeente in beheer waarbij het uitsluitend recht tot begraven bij de gemeente berust.
 - q. algemeen kindergraf: een graf bij de gemeente in beheer waarin geen andere lijken worden begraven dan die van levenloos geboren en kinderen beneden de leeftijd van 12 jaar, met dien verstande dat de kistlengte niet meer mag bedragen dan 120 cm;
 - r. urnenmuur: een muur waarin in een nis een sierurn kan worden geplaatst;
 - s. verstrooiingsplaats: een plaats waarop as wordt verstrooid;
 - t. grafbedekking: gedenkteken en/of grafbeplanting op een graf of bij de verstrooiingsplaats;
 - u. beheerder: de ambtenaar die belast is met de dagelijkse leiding van de begraafplaats(en) of degene die hem vervangt;
 - v. rechthebbende: natuurlijk persoon of rechtspersoon aan wie een uitsluitend recht is verleend op een particulier graf of een particulier urnengraf dan wel degene die redelijkerwijze geacht kan worden in diens plaats te zijn getreden;
 - w. gebruiker: natuurlijk persoon of rechtspersoon aan wie een recht tot gebruik van een ruimte in een algemeen graf is verleend, dan wel degene die redelijkerwijze geacht kan worden in diens plaats te zijn getreden;
 - x. uitsluitend recht tot begraven: het recht om in een particulier graf één of meer lijken te doen begraven of begraven te houden;
 - y. onbepaalde tijd: het tijdvak gelegen tussen het tijdstip waarop het uitsluitend recht tot begraven is begonnen en dat waarop de betreffende begraafplaats gesloten wordt verklaard;
 - z. heffingsverordening: de Verordening op de heffing en invordering van rechten voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen;
 - aa. incidentele as verstrooiing: het verstrooien van as als bedoeld in de Wet op de Lijkbezorging op een nader daartoe aangegeven plek op de gemeentelijke begraafplaats of op een nadere aangewezen plek buiten de begraafplaats;
 - ab. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen;
 - ac. Onder het begraven van een lijk wordt in deze verordening mede verstaan het plaatsen van een asbus in of op een particuliere graf.

Artikel 2. Toepasselijkheid begrip particulier graf en bevoegdheid tot het vaststellen van nadere regels

1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze verordening bepaalde wordt, voor zover van belang onder 'particulier graf' mede verstaan: particulier urnengraf en particuliere urnen nis;
2. Het college is bevoegd nadere regels omtrent de uitvoering van deze verordening vast te stellen.

Artikel 3. Gemeentelijke begraafplaatsen

1. De gemeente Groningen houdt gemeentelijke begraafplaatsen in stand:

- a. te Groningen, gelegen aan de Iepenlaan, genaamd 'Selwerderhof';
 - b. te Groningen, gelegen aan de Hereweg, genaamd 'Zuiderbegraafplaats';
 - c. te Groningen, gelegen aan de Moesstraat, genaamd 'Noorderbegraafplaats';
 - d. te Groningen, gelegen aan de Esserweg, genaamd 'Esserveld';
 - e. te Groningen, gelegen aan de Iepenlaan, genaamd 'Klein Selwerderhof I' en 'Klein Selwerderhof II';
 - f. te Hoogkerk, gelegen aan de Kerkstraat, genaamd 'Oud Hoogkerk';
 - g. te Hoogkerk, gelegen aan de Kerkstraat, genaamd 'Nieuw Hoogkerk';
 - h. te Noorddijk, gelegen aan de Noorddijkerweg;
 - i. te Leegkerk, gelegen aan de Leegeweg.
2. Het college heeft het beheer over de gemeentelijke begraafplaatsen.
 3. Op de Noorderbegraafplaats is een deel ingericht als Joodse begraafplaats. Het beheer over en de zorg hiervoor berust, tenzij daarin ten genoegen van het college op andere wijze is voorzien, bij de besturen van die gezindte.
 4. Op de begraafplaats 'Selwerderhof' is een Islamitische begraafplaats ingericht.

HOOFDSTUK 2. OPENSTELLING, ORDE EN RUST OP DE BEGRAAFPLAATS

Artikel 4. Openstelling begraafplaats(en)

1. De begraafplaats(en) is (zijn) voor eenieder dagelijks toegankelijk gedurende door het college bij nadere regels vast te stellen tijden. Het college maakt deze tijden openbaar bekend.
2. Ter handhaving van de orde en rust op de begraafplaats(en) kunnen de toegangen tijdelijk worden gesloten.
3. Het is verboden gedurende de tijd dat de begraafplaats(en) niet voor het publiek geopend is (zijn), zich daarop te bevinden, anders dan voor het bijwonen van een begrafenis of de bezorging van as.

Artikel 5. Ordemaatregelen

1. Bezoekers, personeel van uitvaartondernemingen en personen die werkzaamheden op de begraafplaatsen hebben te verrichten, zijn verplicht zich in het belang van de orde, rust en netheid te houden aan de aanwijzingen van de beheerder.
2. De beheerder kan personen die zich niet aan de in het eerste lid bedoelde aanwijzing houden van de begraafplaats verwijderen of laten verwijderen.
3. Het is verboden met motorrijtuigen op de begraafplaats(en) te rijden buiten de daartoe aangewezen rijwegen en met een snelheid groter dan 15 km per uur.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het derde lid.
5. Onverminderd het bepaalde in andere verordeningen is het niet toegestaan op de gemeentelijke begraafplaatsen:
 - a. te colporteren of goederen ten verkoop aan te bieden;
 - b. op enigerlei wijze reclame te maken voor handel of bedrijf;
 - c. op de graven te lopen of de begraafplaats te verontreinigen;
 - d. één of meer honden mee te nemen, tenzij de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een geleidehond laat begeleiden;
 - e. gereedschappen, kleding, kleden of andere niet tot de graven behorende voorwerpen neer te leggen of te laten liggen op de graven, de graftekens of de beplantingen;
 - f. zich te gedragen in strijd met de eerbied aan de doden verschuldigd.

6. De beheerder is bevoegd degene die handelt in strijd met het bepaalde in het vijfde lid de toegang tot de begraafplaats te ontzeggen.

Artikel 6. Plechtigheden

1. Herdenkingsbijeenkomsten, onthullingen van gedenktekens en dergelijke plechtigheden op de begraafplaats mogen slechts plaatsvinden nadat deze ten minste zes werkdagen tevoren zijn gemeld aan de beheerder. Datum en uur van de plechtigheid en de wijze waarop deze zal plaatsvinden worden in overleg met de aanvrager door de beheerder vastgesteld.
2. De deelnemers aan de plechtigheid, bedoeld in het eerste lid zijn verplicht zich in het belang van de orde, rust en netheid te houden aan de aanwijzingen van de beheerder.

Artikel 7. Opgraven, schudden en ruimen

1. Een aanvraag voor het opgraven van een lijk of het ruimen en/of schudden van een graf wordt door de rechthebbende bij de burgemeester ingediend.
2. De kosten voor het opgraven, ruimen en/of schudden en alle overige hiermee samenhangende kosten komen voor rekening van de rechthebbende.
3. Opgraven om elders te kunnen cremen of begraven geschiedt niet eerder dan na het verstrijken van de termijn van grafrust (tien jaar)
4. Opgraven voordat de grafrusttermijn is verstreken is alleen mogelijk in uitzonderlijke gevallen, zulks ter beoordeling van de burgemeester.
5. Bij het opgraven van lijken en het ruimen en/of schudden van graven mogen geen andere personen aanwezig zijn dan degenen die door de beheerder met deze werkzaamheden zijn belast.

HOOFDSTUK 3. VOORSCHRIFTEN VOOR LIJKBEZORGING

Artikel 8. Kennisgeving begraven en asbezorging, openen en sluiten van het graf

1. De tijd en de plaats van de begraafing wordt, in overleg met de uitvaartondernemer, bepaald door de beheerder.
2. Degene die wil doen begraven, as wil doen bijzetten of as wil doen verstrooien, geeft daarvan uiterlijk twee werkdagen voorafgaande aan die waarop de begraafing, bijzetting of verstrooiing zal plaatsvinden, schriftelijk kennis bij de daartoe door of namens het college aangewezen ambtenaar. De zaterdag geldt voor de toepassing van deze bepaling niet als werkdag. Indien de burgemeester toestemming heeft gegeven om het lijk binnen 36 uur na het overlijden te begraven moet de kennisgeving aan de beheerder zo tijdig mogelijk worden gedaan.
3. Het is niet toegestaan voorwerpen bij het lijk in de kist of het omhulsel of bij de asbus te doen die niet binnen de wettelijke grafrusttermijn vergaan, behoudens lijfsieraden of protheses.
4. Het openen van een graf ter begraafing of voor het bezorgen van as, en het daarna sluiten van een graf, alsmede het bedienen van de hulpmiddelen mag uitsluitend geschieden door het personeel van de begraafplaats op aanwijzingen en onder toezicht van de beheerder. De nabestaanden kunnen deze werkzaamheden, waaronder ook het zelf dragen van de lijk-kist, onder toezicht van de beheerder geheel of gedeeltelijk zelf verrichten indien zij hun wens daartoe uiterlijk om 12.00 uur van de voorafgaande werkdag schriftelijk aan de beheerder hebben kenbaar gemaakt. Dit ter beoordeling en onder toezicht van het personeel, voor eigen risico en met uitsluiting van aansprakelijkheid voor de gemeente. De zaterdag geldt voor de toepassing van

deze bepaling niet als werkdag. Zij dienen bij deze werkzaamheden de aanwijzingen van de beheerder op te volgen.

Artikel 9. Gebouwen en muziekinstallatie

1. Het gebruik van de aula-entree, aula en familiekamer alsmede van de multimedia-installatie moet uiterlijk twee werkdagen voorafgaande aan de dag waarop van de ruimte of de aula gebruik zal worden gemaakt, worden aangevraagd bij de beheerder.
2. Voor het gebruik van de aula-entree, aula, familiekamer en de multimedia-installatie worden voor iedere plechtigheid gedurende het eerste uur geen kosten in rekening gebracht. Indien er langer gebruik gemaakt wordt van de ruimten, wordt voor elk kwartier of een deel daarvan een bedrag in rekening gebracht overeenkomstig het in de heffing verordening vastgesteld tarief.

Artikel 10. Over te leggen stukken

1. Tot begraving wordt niet overgegaan dan nadat het verlov tot begraven en het registratieformulier (art. 8, lid 1 van de W.L.B.) is overgelegd aan de beheerder.
2. Indien de begraving of de bezorging van as in een particulier graf zal plaatsvinden, dient een machtiging daartoe aan de beheerder te worden overgelegd ondertekend door de rechthebbende of, indien deze is overleden, door degene die in de uitvaart voorziet.
3. De beheerder onderzoekt of de overgelegde stukken toereikend zijn.

Artikel 11. Tijden van begraven en asbezorging

1. De tijd van begraven en het bezorgen van as is op werkdagen en zaterdag van 09.00 tot 16.00 uur.
2. Voor het begraven en bezorgen van as wordt een extra tarief geheven op:
 - a. op werkdagen na 16.00 uur;
 - b. op zaterdag van 9.00 tot 12.00 uur;
 - c. op werkdagen en zaterdag voor 9.00 uur en na 12.00 uur.
3. Door of namens het college kan van deze tijden worden afgeweken in bijzondere omstandigheden, bij slechte weersomstandigheden en vanwege invallende duisternis.

HOOFDSTUK 4. INDELING EN UITGIFTE VAN DE GRAVEN

Artikel 12. Indeling graven en asbezorging

1. Op de begraafplaatsen kunnen graven worden uitgegeven volgens onderstaande matrix:

Matrix grafsoorten		Selwerderhof	Esserveld	Nieuw Hoogkerk	Noorddijk
a.	Particulier graf voor onbepaalde tijd	X	-	X	-
b.	Particulier graf voor bepaalde tijd	X	X	X	-
c.	Particuliere urnengraf	X	X	X	X

d.	Een nis in een urnenmuur	-	-	-	X
e.	Particulier natuurgraf	X	-	-	-
f.	Algemene graf	X		X	
g.	Algemeen kindergraf	X	-	X	-
h.	Particulier foetusgraf	X	-	-	-
i.	Particulier kindergraf voor bepaalde tijd	X	-	X	-
j.	Particulier kinderurnengraf	X	-	-	-

- Op de begraafplaatsen Klein Selwerderhof I, Klein Selwerderhof II, Middelbert, Noorderbegraafplaats, Zuiderbegraafplaats, Noorddijk en Oud Hoogkerk worden geen graven meer uitgegeven.

Artikel 13. Aantal overledenen in particuliere graven

- Het college bepaalt bij nader vast te stellen regels hoeveel lijken en hoeveel asbussen met of zonder urnen er kunnen worden bijgezet in de particuliere graven en hoeveel verstrooiingen van as er op de particuliere graven kunnen plaatshebben.
- Het college bepaalt tevens bij nader vast te stellen regels de afmetingen en de uitgifteduur van de particuliere graven. De uitgifteduur kan niet korter zijn dan de minimumtermijn vastgesteld in de Wet op de lijkbezorging.

Artikel 14. Aantal overledenen in algemene graven

- Het uitsluitend recht tot begraven in de algemene graven en de algemene kindergraven berust bij de gemeente.
- In de algemene graven kan een door het college te bepalen aantal lijken worden begraven.

Artikel 15. Volgorde van uitgifte

- De particuliere graven worden voor directe begraving en in volgorde van ligging uitgegeven. Uitzondering hierop zijn de zogenaamde 'partnergraven' op de begraafplaats Hoogkerk. Deze graven worden desgewenst uitgegeven tegelijkertijd met de uitvaart van één van beide partners.
- Het college kan op verzoek een particulier graf toewijzen anders dan voor directe begraving en buiten de volgorde van uitgifte, voor zover de capaciteit van de begraafplaats dit naar het oordeel van de college toelaat en voor zover dit niet nadelig is voor een efficiënte bedrijfsvoering.
- De aanduiding van het graf geschiedt voor de particuliere graven voor onbepaalde tijd door vermelding van het veld, een letter en het grafnummer. De aanduiding van de graven geschiedt voor de overige particuliere graven door vermelding van het veld en het vak, waarin het graf is gelegen, en het grafnummer.

Artikel 16. Categorieën

Het college kan bij nader vast te stellen regels de algemene en particuliere graven onderverdelen in categorieën. Het college bepaalt voor de verschillende categorieën de situering en oppervlakte.

Artikel 17. Termijnen Particuliere graven voor bepaalde tijd.

1. Het college verleent , voor zover de daartoe bestemde ruimte van de begraafplaats(en) dat toelaat, op een daartoe bij hen schriftelijk in te dienen aanvraag, voor de tijd van 30 jaar recht op een particulier graf. De particuliere urnengraven worden uitgegeven voor 5, 10, 15, 20 of 30 jaar. De termijn begint te lopen op de datum waarop het particuliere graf is uitgegeven.
2. Het verleende recht op een particulier graf voor bepaalde tijd wordt op aanvraag van de rechthebbende verlengd telkens met een termijn van tien jaar, mits de aanvraag voor het verstrijken van de lopende termijn wordt ingediend. Het verleende recht op een particulier urnengraf wordt op aanvraag van de rechthebbende verlengd met 5 of 10 jaar, mits de aanvraag voor het verstrijken van de lopende termijn wordt ingediend.
3. Bij een begrafenis in een particulier graf, waarvan het beschikbare aantal huurjaren minder dan 10 jaar is, dient er tenminste verlengd te worden met de nodige restjaren, welke nodig zijn voor de wettelijk vereiste grafrusttermijn van 10 jaar. De periode van verlenging wordt naar boven afgerond op hele jaren.

Artikel 18. Grafkelder

Het college kan aan de rechthebbende op een particulier graf voor onbepaalde tijd vergunning verlenen tot het daarin voor eigen rekening doen aanbrengen van een grafkelder overeenkomstig de door het college te stellen nadere regels.

Artikel 19. Overschrijving van verleende rechten

1. Het recht op een particulier graf kan op aanvraag van de rechthebbende worden overgeschreven op naam van de echtgenoot of levenspartner dan wel een bloed- of aanverwant tot en met de derde graad.
2. Na het overlijden van de rechthebbende kan het recht op het particuliere graf worden overgeschreven op naam van de echtgenoot of levenspartner dan wel een bloed- of aanverwant tot en met de derde graad, indien de aanvraag daartoe wordt gedaan binnen een jaar na het overlijden van de rechthebbende. Indien de overleden rechthebbende in het graf dient te worden begraven, of indien de asbus met zijn resten in het graf dient te worden bijgezet dient het verzoek tot overschrijving daaraan voorafgaand te worden gedaan.
3. Overschrijven ten name van een ander dan de in de vorige zinnen bedoelde personen is slechts mogelijk, indien daar naar het oordeel van Burgemeester en wethouders gewichtige redenen voor bestaan.
4. Indien na het overlijden van de rechthebbende de aanvraag tot overschrijving aan het college niet wordt gedaan binnen de in het tweede lid van dit artikel gestelde termijn van een jaar, is het college bevoegd het recht op het particuliere graf te doen vervallen.
5. Na het verstrijken van de in het tweede lid genoemde termijn van een jaar kan het college het particuliere graf alsnog op naam stellen van een nieuwe rechthebbende, tenzij dit recht betrekking heeft op een particulier graf dat inmiddels is geruimd.
6. Het uitsluitend recht tot begraven in een particuliere graf vervalt als de begraafplaats wordt gesloten en als de rechthebbende het grafrecht niet tijdig verlengd.

Artikel 20. Afstand doen van graven

Zonder aanspraak te kunnen maken op enige vergoeding kan de rechthebbende schriftelijk afstand doen ten behoeve van de gemeente van het recht op het particuliere graf. Van de ontvangst van zodanige verklaring doen burgemeester en wethouders schriftelijk mededeling aan de rechthebbende.

Artikel 21. Vervallen en vervallen verklaren van grafrechten

1. De grafrechten vervallen:
 - a. door het verlopen van de termijn;
 - b. indien de rechthebbende afstand doet van het recht;
 - c. indien de begraafplaats wordt opgeheven.
2. Het college kan de grafrechten vervallen verklaren:
 - a. indien de betaling van het grafrecht niet binnen zes maanden na aanvang van de gestelde termijn is voldaan en/of andere financiële verplichtingen betreffende het graf of de begraafplaatsen niet zijn voldaan binnen de gestelde termijnen;
 - b. indien de rechthebbende, ondanks een aanmaning, in verzuim blijft een op grond van deze verordening op hem rustende verplichting na te komen of daarmee in strijd handelt;
 - c. indien de rechthebbende van een graf is overleden en het recht niet binnen één jaar is overgeschreven.
3. In geen van de gevallen als bedoeld in het eerste en in het tweede lid vindt terugbetaling plaats van (een deel van) de kosten van het grafrecht of van eventuele andere kosten. Evenmin kan aanspraak worden gemaakt op enige vergoeding. Het doen van afstand ontslaat evenmin van de verplichting tot het betalen van de kosten voor de lopende termijn.
4. Indien het grafrecht is vervallen en geen andere bestemming voor de eventueel in het graf aanwezige menselijke resten en/of as(-bussen) kenbaar is gemaakt, worden de resten onderin hetzelfde graf of op een daartoe bestemd gedeelte van de begraafplaats begraven en/of de as verstrooid op een van de daartoe bestemde gedeeltes van de begraafplaatsen; op een door de beheerder te bepalen tijdstip.
5. De eventueel op het graf aanwezige grafbedekking of beplanting mag vóór het vervallen van een grafrecht door de rechthebbende van het graf worden verwijderd. Na het vervallen van het grafrecht kan hij geen aanspraken hierop doen gelden.

Artikel 22. Sluiting van graven

1. Op schriftelijk verzoek van rechthebbende kunnen burgemeester en wethouders een particulier graf gesloten verklaren. Gedurende de tijd dat een particulier graf gesloten is, mag daarop geen andere grafbedekking worden geplaatst en mag daarin geen andere begraving plaatshebben, of asbus worden bijgezet, dan wel as worden verstrooid dan die van de stoffelijke overschotten van de personen die de rechthebbende in zijn verzoek met name heeft genoemd. Particuliere graven kunnen voor maximaal 30 jaren worden gesloten.
2. Burgemeester en wethouders bepalen in overleg met de rechthebbende de periode waarvoor de in het eerste lid bedoelde sluiting zal geschieden. Zij stellen de bijzondere voorwaarden vast, waaraan moet worden voldaan alvorens het graf gesloten wordt verklaard.

Artikel 23. Incidentele as verstrooiing

1. Het is verboden zonder toestemming van het college een asbus op de gemeentelijke begraafplaats te verstrooien.
2. Op schriftelijk verzoek van de nabestaande die een asbus in beheer heeft, kan het college toestemming verlenen voor incidentele as verstrooiing.

3. Incidentele as verstrooiing kan worden toegestaan op een namens het college aan te wijzen plek op een gemeentelijke begraafplaats.
4. Geen as verstrooiing mag plaatsvinden als er sprake is van de volgende omstandigheden:
 - a. als de grond bevroren is;
 - b. bij harde wind;
 - c. op sneeuw.
5. As uit een asbus dient verstrooid te worden onder toezicht van een medewerker van de begraafplaats en moet worden uitgevoerd met behulp van een as-verstrooiingsapparaat.
6. Op de plek van een incidentele as verstrooiing mag geen blijvend herdenkingsteken in welke vorm dan ook worden geplaatst of in of aan een boom worden opgehangen of bevestigd. Hierbij kan worden gedacht aan blijvende beplanting, grafmonumenten, plaquettes, naambordjes, bloempotten, vazen, herdenkingslichtjes/-lampjes, etc.
7. Bij de ingang van het strooibos mag, op de daar voor geplaatste boomstammen, een herdenkingsplaatje worden aangebracht. De afmetingen daarvan in overleg met de beheerder.

HOOFDSTUK 5. GRAFBEDEKKINGEN

Artikel 24. Vergunning grafbedekking

1. Voor het hebben van een grafbedekking is een schriftelijke vergunning nodig van het college.
2. De rechthebbende van een particulier graf vraagt de vergunning voor het hebben van een grafbedekking aan.
3. Het college kan nadere regels vaststellen over de wijze van aanvragen van de vergunning, de aard en de afmetingen van de grafbedekking en daarop geplaatste bloemen, planten en andere losse onderdelen, de wijze van aanbrengen en het verwijderen en herplaatsen van grafbedekkingen.
4. Het college kan de vergunning weigeren indien:
 - a. niet voldaan wordt aan de vastgestelde nadere regels, genoemd in het derde lid;
 - b. de grafbedekking afbreuk doet aan het aanzien van de begraafplaats;
 - c. de duurzaamheid van de materialen onvoldoende is;
 - d. de constructie van de grafbedekking ondeugdelijk is.
5. De vergunning als bedoeld in het eerste lid kan worden ingetrokken, indien de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen niet worden nagekomen.

Artikel 25. Onderhoud door de gemeente

1. Op Selwerderhof geschiedt het onderhoud aan graven uitsluitend door de gemeente. Op de overige begraafplaatsen voert de gemeente onderhoud aan graven uit indien de rechthebbende daartoe verzoekt.
2. Het onderhoud door de gemeente vindt plaats tegen betaling door de rechthebbende van het daartoe verschuldigde recht.
3. Onder het onderhoud van de graven wordt onder meer verstaan: het schoonhouden van de op de particuliere graven geplaatste grafmonumenten - het vastzetten van losse onderdelen daaronder begrepen - en het onderhouden van de daarop aanwezige beplantingen.
4. Het schoonhouden van de op een algemene kindergraf geplaatste grafsteen, evenals het onderhouden van de op dat graf aanwezige beplantingen, eindigt na

het verstrijken van een termijn van 15 jaar na de datum waarop de laatste begraafing in het graf heeft plaats gevonden. Indien geen gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om de onderhoudstermijn te verlengen, kan de grafbedekking na de genoemde termijn van 15 jaar door de gemeente worden verwijderd en heeft de gemeente het recht na verloop van minstens tien jaren de grafbedekking te vernietigen.

5. Bij niet-betaling van het in het tweede lid bedoelde recht wordt de op het desbetreffende graf aanwezige grafbedekking vanwege de gemeente verwijderd, echter niet eerder dan na verloop van vier weken nadat de rechthebbende een schriftelijke waarschuwing hierover is gezonden. De grafbedekking is dan volledig ter beschikking van de gemeente, die het recht heeft deze na verloop van minstens twee jaar te vernietigen.
6. Het begrip verwijdering is een administratieve term. Hieronder wordt verstaan het moment waarop de in lid 3 genoemde termijn waarop tot verwijdering zal worden overgegaan, is verstreken. De fysieke verwijdering kan op een later tijdstip plaatsvinden.
7. Op schriftelijk verzoek van de rechthebbende kan het college toestemming verlenen tot het wegnemen van de grafbedekking.

Artikel 26. Onderhoud door rechthebbende of gebruiker op de begraafplaatsen met uitzondering van Selwerderhof

1. Het (doen) plaatsen, aanbrengen, herstellen, vernieuwen of verwijderen van de grafbedekking geschiedt door, voor rekening van en voor risico van de rechthebbende of de gebruiker.
2. De rechthebbende of de gebruiker is verplicht de grafbedekking behoorlijk te onderhouden of te herstellen, zulks ter beoordeling van de beheerder.
3. Indien de rechthebbende of de gebruiker nalaat de grafbedekking behoorlijk te onderhouden of te herstellen, kan het college de hiervoor in aanmerking komende voorwerpen of zo nodig de gehele grafbedekking doen verwijderen. Het verwijderde blijft gedurende dertien weken ter beschikking van de rechthebbende of de gebruiker en vervalt daarna aan de gemeente, zonder dat deze tot enige vergoeding verplicht is.
4. Het begrip verwijdering is een administratieve term. Hieronder wordt verstaan het moment waarop de in lid 3 genoemde termijn waarop tot verwijdering zal worden overgegaan, is verstreken. De fysieke verwijdering kan op een later tijdstip plaatsvinden.
5. De verwijdering vindt niet plaats dan nadat het college de rechthebbende of de gebruiker door middel van een verklaring schriftelijk op de hoogte heeft gesteld van de toestand van de grafbedekking. Wanneer het adres van de rechthebbende of de gebruiker niet bekend is maakt het college de verklaring bij de ingang van de begraafplaats op het mededelingenbord bekend. Bij het graf wordt een verwijzing naar de mededeling aangebracht.
6. Het college kan de rechthebbende of de gebruiker per aanschrijving verplichten een beschadiging aan de grafbedekking te herstellen binnen de door het college gestelde termijn indien de beschadiging zodanig is dat deze naar het oordeel van het college het uiterlijk aanzien van de begraafplaats schaadt of indien de beschadiging van de grafbedekking gevaar op levert voor derden.

Artikel 27. Niet-blijvende grafbeplanting

Niet-blijvende beplanting op een graf die in een verwaarloosde staat verkeert, kan door de beheerder worden verwijderd zonder dat aanspraak kan worden gemaakt op schadevergoeding. Losse bloemen, planten, kransen en dergelijke kunnen,

wanneer zij verwelkt zijn, door de beheerder worden verwijderd. Linten, siervazen en dergelijke voorwerpen dienen door nabestaanden te worden verwijderd binnen uiterlijk 6 weken. Indien dit binnen 6 weken niet is gedaan, dan worden deze – voor zover ze naar het oordeel van de beheerder ontsierend zijn – door de beheerder verwijderd.

Artikel 28. Verwijdering grafbedekking na verstrijken van de termijn

1. De grafbedekking kan na het verstrijken van de termijn van uitgifte van het graf door het college worden verwijderd.
2. Het voornemen tot verwijdering van de grafbedekking maakt het college ten minste een jaar voorafgaande aan het tijdstip waarop de grafbedekking zal worden verwijderd per brief aan de rechthebbende of, wanneer het een algemeen graf betreft, aan de belanghebbende bekend. Wanneer het adres van de rechthebbende of belanghebbende niet bekend is, maakt het college het voornemen tot verwijdering van de grafbedekking gedurende ten minste een jaar voorafgaande aan het tijdstip waarop de grafbedekking zal worden verwijderd door middel van een bij het graf te plaatsen bordje en bij de ingang van de begraafplaats bekend.
3. Het verwijderde blijft gedurende dertien weken ter beschikking van de rechthebbende of de gebruiker en vervalt daarna aan de gemeente, zonder dat deze tot enige vergoeding verplicht is .
4. Het begrip verwijdering is een administratieve term. Hieronder wordt verstaan het moment waarop de in lid 2 genoemde termijn waarop tot verwijdering zal worden overgegaan, is verstreken. De fysieke verwijdering kan op een later tijdstip plaatsvinden.

HOOFDSTUK 6. RUIMING VAN GRAVEN, URNENGRAVEN EN URNENNISSEN

Artikel 29. Ruiming, bezorging van overblijfselen en as

1. Het voornemen van het college om een graf te ruimen wordt ten minste een jaar voorafgaande aan het tijdstip waarop het graf geruimd zal worden per brief aan de rechthebbende of, wanneer het een algemeen graf betreft, aan de belanghebbende bekend gemaakt. Wanneer het adres van de rechthebbende of belanghebbende niet bekend is maakt het college het voornemen tot ruiming van het graf gedurende ten minste een jaar voorafgaande aan het tijdstip van ruiming door middel van een bij het graf te plaatsen bordje en bij de ingang van de begraafplaats op het mededelingenbord bekend.
2. De beheerder draagt er zorg voor dat met de bij de ruiming van het graf nog aanwezige menselijke resten te allen tijde respectvol wordt omgegaan en dat bezoekers van de begraafplaats niet met menselijke resten worden geconfronteerd. Bij de ruiming zijn geen andere personen aanwezig dan degenen die met deze werkzaamheden zijn belast
3. De bij de ruiming van het graf nog aanwezige menselijke resten worden herbegraven onderin hetzelfde graf of in een daartoe bestemd verzamelgraf en de as van de in het graf geplaatste asbus(sen) wordt verstrooid op een van de daartoe bestemde gedeelten van de begraafplaats(en).
4. Nabestaanden van een overledene die begraven is in een algemeen graf kunnen gedurende de in het eerste lid bedoelde termijn bij de beheerder een aanvraag indienen om, bij ruiming, voor hun kosten de menselijke resten, indien mogelijk, bijeen te doen brengen voor crematie of voor herbegraven elders.

5. De rechthebbende op een particulier graf kan bij de beheerder een aanvraag indienen om de menselijke resten te doen verzamelen om deze opnieuw in het zelfde graf te doen plaatsnemen dan wel om deze te cremen of elders opnieuw te doen begraven. De rechthebbende op een particulier urnengraf of particuliere urnennis kan bij de beheerder een aanvraag indienen de asbus ter beschikking te houden om elders bij te zetten of om de as te doen verstrooien.

HOOFDSTUK 7. INRICHTING REGISTER

Artikel 30. Voorschriften

1. Het college stelt voorschriften vast voor het register van de begraven lijken.
2. Het register wordt bijgehouden door de beheerder.

HOOFDSTUK 8. SLOTBEPALINGEN

Artikel 31. Intrekking oude regeling

De verordening op de gemeentelijke begraafplaatsen 2012, vastgesteld bij raadsbesluit van 21 december 2011, wordt ingetrokken.

Artikel 32. Geschillen

In gevallen, waarin ten aanzien van verkregen rechten en vergunningen, of bij twijfel over de toepassing van de bepalingen, deze verordening en/of de nadere regels niet voorzien, beslist het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 33. Overgangsbepaling

Rechten op particuliere graven en vergunningen, onder eerdere verordeningen verkregen, blijven van kracht, doch daarvan mag slechts gebruik worden gemaakt met inachtneming van de bij deze verordening gestelde regels, voor zover die op deze rechten en vergunningen van toepassing kunnen worden gebracht.

Artikel 34. Strafbepaling

Overtreding van enige in deze verordening voorkomende bepaling kan worden gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of een geldboete van de tweede categorie.

Artikel 35. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2018.

Artikel 36. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Groningen 2018.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van ... (datum).

De griffier,

De voorzitter,

Bijlage 1: Vergelijking Kosten Begraven Groningen andere gemeentes

Gemeente	Begr. recht	Graf rechten	Duur 10-20-30 jaar	Aantal verdiepingen	totaal omgerekend naar 30 jaar	huidig verschil tov Groningen	Groningen incl 9,2 % ruimen	nieuw verschil tov Groningen
Selwerderhof	736	2.296	30 jaar	3	3.032		3.311	
Selwerderhof	736	1.995	30 jaar	2	2.731		2.982	
Selwerderhof	736	1.693	30 jaar	1	2.429		2.652	
Ten Boer	609	3.660	30 jaar	2	4.269	1.538		1.287
Ten Boer	609	2.694	30 jaar	1	3.303	874		651
Assen Bosk.	762	1.227	20 jaar	2	2.602	-129		-380
Assen Zuider	762	1.841	20 jaar	1	3.523	1.094		871
Assen Zuider	762	2.454	20 jaar	2	4.443	1.712		1.461
Zoetemeer	575	2.760	30 jaar	1	3.335	906		683
Zoetemeer	575	4.246	30 jaar	2	4.821	2.090		1.839
Rotterdam	937	1.955	30 jaar	1	2.892	463		240
Rotterdam	937	2.787	30 jaar	2	3.724	993		742
Zorgvlied	966	1.210	10 jaar	1	4.596	2.167		1.944
Eindhoven	263	1.573	20 jaar	1	2.622	193		-30
Oldamt	798	754	20 jaar	1	1.929	-500		-723
Arnhem	1.146	878	10 jaar	1	3.780	1.351		1.128

Bijlage 2: Aanpassingen in de beheersverordening op gemeentelijke begraafplaatsen.

Structuur van de beheersverordening.

De bestaande verordening op de gemeentelijke begraafplaatsen is het resultaat van verschillende historische ontwikkelingen en kent aparte artikelen met de nodige overlap en vaak kleine afwijkingen voor de verschillende (groepen van) begraafplaatsen. Daarnaast zijn in de verordening ook veel details opgenomen over voorschriften ten aanzien van soorten graven, uitgiftetermijnen en grafbedekkingen. Deze zaken komen de leesbaarheid van deze verordening niet ten goede. Bovendien vergt eventuele aanpassing in deze details telkens een wijziging van de verordening en dus besluitvorming door uw raad. We hebben daarom een nieuwe verordening opgesteld gebaseerd op de modelverordening van de VNG. De hiermee corresponderende artikelen uit onze oude verordening hebben zo een logische plek gekregen in een toegankelijke opzet die landelijk door veel gemeenten al wordt toegepast. De veelal gedetailleerde voorschriften over afmetingen, materialen en onderhoud van grafbedekkingen, soorten graven op de verschillende begraafplaatsen en openingstijden hebben we – in lijn met de modelverordening – ondergebracht in "Nadere regels beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Groningen 2018".

Inhoudelijke aanpassingen beheersverordening en nadere regels.

Bij de opstelling van de nieuwe beheersverordening en nadere regels hebben we – naast verbetering van de toegankelijkheid – ook gezocht naar mogelijkheden om beter aan te sluiten bij de huidige praktijk en om de keuzemogelijkheden te vergroten. De belangrijkste aanpassingen betreffen de volgende onderwerpen:

In de beheersverordening:

1. Voor een urnengraf vullen we de huidige huurtermijnen van 20 en 30 jaar aan met huurtermijnen van 5, 10 en 15 jaar. Daarmee sluiten we aan bij het gegeven dat nabestaanden vaak na een aantal jaren alsnog overgaan tot het uitstrooien van de as van een overledene. Bovendien geven we hiermee een extra invulling aan de keuzevrijheid die we in de structuurvisie *Een graf in stad* nastreven;
2. We bieden de mogelijkheid om een graf te reserveren, mits dit niet nadelig is voor een efficiënte bedrijfsvoering en de capaciteit van de begraafplaats dit toelaat;
3. We verruimen de begraaftijden op werkdagen met een uur tot 16.00 uur. We sluiten hiermee aan op de huidige praktijk;
4. We vergroten de maximale maat voor een kindergraf naar 120 cm;
5. We beperken het gratis gebruik van de aula tot een duur van 1 uur. Langer gebruik wordt middels een tarief in rekening gebracht. Hiermee voorkomen we een ongelimiteerd uitlopen van het aulagebruik met vervelende gevolgen voor de planning en een begrafenis die er eventueel achteraan komt.

In de nadere regels:

6. We bieden de mogelijkheid om op Selwerderhof – naast 1 en 3 verdiepingen – ook een tweeverdiepingsgraf voor 30 jaar te huren. Enerzijds omdat in de praktijk vaak slechts van 2 verdiepingen gebruik wordt gemaakt en anderzijds omdat door ruimen en schudden naar de onderste laag er in de toekomst ook graven zullen ontstaan met maximaal twee verdiepingen;
7. we bieden de mogelijkheid om op Selwerderhof – naast 3 verdiepingen – ook een één- of tweeverdiepingsgraf voor onbepaalde tijd te huren;
8. we bieden de mogelijkheid om op Esserveld – naast 2 verdiepingen – ook een 1 verdiepingsgraf voor bepaalde tijd te huren;

Bijlage 3: voorgestane aanpassingen tarieven.

De huidige tarieven voor begraven houden geen rekening met de kosten van het ruimen van een graf na het beëindigen van de huur. Omdat alle kosten die de gemeente maakt voor begraven moeten worden gedekt uit de tarieven voor begraven (kostendekkendheidsprincipe), ligt het voor de hand het tarief voor grafhuur te verhogen met de kosten van het (toekomstige) ruimen.

Bovendien werd bij een nadere beoordeling van het tarievenstelsel voor begraafplaatsen duidelijk dat er tussen een aantal tarieven voor verschillende begraafplaatsen onlogische verschillen bestaan. Soms gaat het om kleine afwijkingen die mogelijk zijn ontstaan bij een indexering in het verleden en in een aantal gevallen gaat het om grotere verschillen.

De belangrijkste aanpassingen die wij bij de tarievenverordening 2018 aan u willen voorleggen, sommen we hieronder op.

Tarief Ruimingskosten.

De kosten die moeten worden gemaakt om een graf te ruimen bedragen gemiddeld 230 euro. We stellen voor om dit te vertalen naar een percentuele verhoging van alle bestaande (gedifferentieerde) tarieven. Daarmee blijft de huidige differentiatie (keuzemogelijkheid) intact en blijft ook het laagste tarief op een niveau waarmee de kosten van begraven vergelijkbaar blijven met cremieren.

Ongemotiveerde verschillen en overeenkomsten.

1. *Tarief onbepaalde tijd Hoogkerk.* Het tarief onbepaalde tijd voor Hoogkerk is te laag ten opzichte van het vergelijkbare tarief voor 30 jaar (factor 1,7). We stellen voor om een logisch verband aan te brengen met de tarieven op Selwerderhof. Door de verhouding tussen onbepaalde tijd en 30 jaar Selwerderhof (vrije veld, factor 3,6) hierop toe te passen, ontstaat een tarief onbepaalde tijd op Hoogkerk van €2.583 (nu €1.224);
2. *Verlengingstarieven graven.* Er bestaat op Selwerderhof nu alleen een (10 jarig) standaard verlengingstarief voor een drie verdiepinggraf. Voorgesteld wordt dit tarief te differentiëren door ook tarieven voor verlenging van één- en tweeverdiepinggraven en voor graven op het vrije veld te introduceren. Het verlengingstarief op Hoogkerk is niet afgestemd op het 30 jaarstarief (ca 60 % ipv. 30 % zoals op Selwerderhof). We stellen voor dit tarief op Hoogkerk daarop te corrigeren;
3. *De verlengingstarieven voor urnengraven* zijn niet in lijn met de tarieven voor eerste bijzetting en bovendien wordt hierin nu geen rekening gehouden met de hiermee gemoeide administratiekosten. We stellen voor dit aan te passen.
4. *Afvoer grond grafkelder.* Voor deze werkzaamheid ligt het voor de hand de huidige tarieven aan te passen naar een gedifferentieerd tarief naargelang het aantal verdiepingen. Gezien de geringe verschillen per begraafplaats stellen we voor om dit voor alle begraafplaatsen gelijk te trekken.

In bijlage 5 treft u een totaaloverzicht aan van alle oude en nieuwe bedragen op grond van bovenstaande wijzigingen in tarieven.

Bijlage 4 vergelijking oude en nieuwe tarieven

GRAFRECHTEN

particulier familiegraf (onbepaalde tijd) (= drie verdiepingen!)	12292								
per extra m2	677								
onbepaalde tijd 2 verd		10680	11979						
onbepaalde tijd 1 verd		9064	9898						
graf drie verdiepingen(bepaalde tijd) 30 jaar	2296		2901						
graf twee verdiepingen (bepaalde tijd 30 jaar)		1995	2179	6487		7084			
graf een verdieping (bep tijd 30 jaar)	1693		1848		5505	6011	3288	3580	
drie verdieping vrij begraafveld	3444		3761						724
twee verdieping vrij begraafveld		2993	3269						
idem een verdieping vrij begraafveld	2541		2775						
kindergraf bepaalde tijd 30 jaar	677		739						656
graf bepaalde tijd 10 jaar Shof 3 verd		848	894						677
graf bep tijd 10 jaar Shof 2 verd		748	797						730
graf bep tijd 10 jaar Shof 1 verd		648	708						
graf bepaalde tijd islamieten	1693		1848						
kindergraf bepaalde tijd islamieten	677		739						
foetusgraf bepaalde tijd	338		363						

hoewijzing graf anders dan voor directe begraafing

bijzitten asbus (sier)urnenveld, urnenmuur									
30 jaar	1642			1642 (kelder)					1642
20 jaar	1094			1094 (kelder)					1094
15 jaar		821			821				821
10 jaar		547			547				547
5 jaar		274			274				274
kinderurnengraf									
30 jaar	586								
20 jaar	391								
15 jaar		293							
10 jaar		195							
5 jaar		98							
verlenging 10 jaar part huurgraf drie verdiepingen	828						1083		
verlenging 10 jaar twee verd		719							
verlenging 10 jaar 1 verdieping		610		2159	1832				548
verlenging 10 jaar vrij veld 3 verdiepingen		1242							261
verlenging 10 jaar vrij veld 2 verd		1079							
verlenging 10 jaar vrij veld 1 verdieping		916							
verlenging huurjaren graf wanneer < 10 jaar bij begraven per verlengings jaar	82,8	1/10 deel van het tarief voor de verlenging met 10 jaar							
verlenging kinderhuurgraf 10 jaar	225				225				218
verlenging urnenveld 10 jaar	432	607			607				548
verlenging urnenveld 5 jaar		334			334				225
verlenging kinderurnengraf 10 jaar	150	225			225				225
verlenging kinderurnengraf 5 jaar		128			128				128
verlenging foetusgraf 10 jaar	113								

BEGRAAFRECHTEN

particulier graf	736			736			736		369
kinderhuurgraf	337								333
alg kindergraf	106								337
foetusgraf	66								
meervoudig levenloos geboren	1 x			1 x			1 x		1 x
levenloos samen met overleden moeder									
bijzitten asbus volwassene graf	306			306			306		303
bijzitten asbus kind graf	153								306
bijzitten asbus urnenveld	66			66 (urnengraf)			66 (urnengraf)		66
bijzitten asbus kinderveld	66								66
bijzitten sierurn volwassene graf	66			66			66		66
gelijktijdig bijzitten meerdere in urnengrafruimte	1,5 x								1,5 x
gelijktijdig bijzitten meerdere in graf	1,5 x								1,5 x
begraafrechten op afwijkende tijden									
za 900 - 1200 en ma > 1500	150%			150%			150%		
za overig en ma tm vrij < 900	200%			200%			200%		200%
zondag	250%			250%			250%		250%
maken en plaatsen bekisting islamitisch volwassene	156								
maken en plaatsen bekisting islamitisch kind	78								
gebruik orgel	89								
gebruik geluidsinstallatie aula	47								
gebruik geluidsinstallatie graf	26								
gebruik aula per (gedeelte van) kwartier boven 45 minuten		200							
op en herbegraven	ntb			ntb			ntb		ntb
op en herbegraven op rechterlijk gezag	--			--			--		--
schudden graf	ntb	vervalt		ntb	vervalt		ntb	vervalt	ntb
sluiten graf	ntb			ntb			ntb		ntb
afvoer grond grafkelder een verd	486	430		487	430		487	430	369
afvoer grond grafkelder twee verd		490			490			490	490
afvoer grond grafkelder drie verd		550			550			550	550
afvoer grond dubbele grafkelder		2 x tar hierboven		920	2 x tar hierboven		920	2 x tar hierboven	606
extra grafruimte nodig voor grafkelder		242 (komt incid voo		242	vervalt, geen ruimte		242	vervalt, geen ruimte	239
reinen en wit verven grafkelder	90								vervalt, geen ruimte
houten vlonder	276								
graven voor urnenkelder	224	225		225			225		225

reinigen en wit verven urnenkelder	26					26	
plaatsen urnenkelder kinderurnengraf	150						
aanbrengen grafsteen							
werkzaamheden doen plaatsen steen op graf	120	120		120		121	120
idem kindergraf	59						
idem urnengraf	59	59		59			
idem part huurgraf urnenveld						61	59
idem foetus graf	59						
aanbrengen betonstrook	35						
aanbrengen gedenkplaat na as verstrooiing	35						
aanbrengen beplanting							
op grafruimte	241					241	
op kindergraf	166						
op alg kindergraf	18						
schoonhouden, onderhouden alg kindergraf (steen, bep)	59						
lichten, herplaatsen grafbedekking							
lichten, herplaatsen grafbedekking urnenveld	191						
	52					52	
herplaatsen eerder verwijderde grafbedekking							
	367	367		367			
onderhoud grafbedekking per jaar							
staande steen	33,3	33,3 16,5 per m +		33,3 16,5 per m +		33,3 16,5 per m +	16,5 per m + ver
staand monument < 1m		68,1		68,1		68,1	
per halve meter hoger		33,3		33,3		33,3	
liggende zerk	46,2					46,2	
omrastering		68,1		68,1		68,1	
banden/plinten	28,5	28,5		28,5		28,5	
palen	18						
marmergruis	28,5	28,5		28,5		28,5	
boembak	40,2	40,2		40,2		40,2	
grafuin	72,6	72,6		72,6		72,6	
grafuin zonder bloem	40,2					40,2	
buxushaag	33,3	33,3		33,3		33,3	
maaien gras rond steen		10,8		10,8		10,8	
verven letters symbolen	57,9	ntb		ntb		ntb	
sierurn	25,8	25,8		25,8		25,8	
overig	28,5	28,5		28,5		28,5	
voorwerp op kindergraf	2/3 deel						
over meer grafuimten	1/2 of de helft per graf	1/2 of de helft per graf		1/2 of de helft per graf		1/2 of de helft per graf	
schoonhouden, maaien urnenveld en kinderurnengraf	44,4	44,4		44,4		44,4	
afkoop onderhoud 30 jaar	25 x	25x		25x		25x	
afkoop onderhoud resterende 25 - 29 jaar	-	25 x					
afkoop onderhoud resterende jaren minder dan 25 jaar	-	aantal jaren x jaartarief					
afkoop onderhoud onbepaalde tijd	25 x	50x		50x		50x	
afkoop onderhoud urnengraf 30 jaar	25 x	25x		25x		25x	
onderhoud bij verlenging 10 jaar	10 x of jaarlijks	10 x of jaarlijks		10 x of jaarlijks		10 x of jaarlijks	
onderhoud voorwerp klein shof 1 en 2		72,3		72,3			
idem met 2 - 3 st overschotjes		1/2 of 1/3 deel		1/2 of 1/3 deel			

Bijlage 4 vergelijking oude en nieuwe tarieven

	selverderhof		esserveld		zuider/ noorder enz		hoogkerk noorddijk	
	aanvulling/ aanpassing	incl ruiming 9,2 %	aanvulling/ aanpassing	incl ruiming 9,2 %	aanvulling/ aanpassing	incl ruiming 9,2 %	aanvulling/ aanpassing	incl ruiming 9,2 %
GRAFRECHTEN								
particulier familiegraf (onbepaalde tijd) (= drie verdiepingen) per extra m2	12292	12292					1224	2583
onbepaalde tijd 2 verd	677	10680						
onbepaalde tijd 1 verd		9064						
graf drie verdiepingen (bepaalde tijd) 30 jaar	2296	1995	6487					
graf twee verdiepingen (bepaalde tijd) 30 jaar								
graf een verdieping (bep. tijd) 30 jaar	1693			5505	3288		724	
drie verdieping vrij begraafveld	3444							
twee verdieping vrij begraafveld		2993						
idem een verdieping vrij begraafveld	2541							
kindergraf bepaalde tijd 30 jaar	677						656	677
graf bepaalde tijd 10 jaar Shof 3 verd		648						
graf bep. tijd 10 jaar Shof 2 verd		748						
graf bep. tijd 10 jaar Shof 1 verd		648						
graf bepaalde tijd islamieten	1693							
kindergraf bepaalde tijd islamieten	677							
foetusgraf bepaalde tijd	338							
<i>toewijzing graf anders dan voor directe begraving</i>		PM (wordt nog berekend)		PM (wordt nog berekend)		PM (wordt nog berekend)		PM (wordt nog berekend)
bijzitten asbus (sier) urnenveld, urnenmuur								
30 jaar	1642		1642 (kelder)				1642	
20 jaar	1094		1094 (kelder)				1094	
15 jaar		821		821				821
10 jaar		547		547				547
5 jaar		274		274				274
kinderurnengraf								
30 jaar	586							
20 jaar	391							
15 jaar		293						
10 jaar		195						
5 jaar		98						
verlenging 10 jaar part. huurgraf drie verdiepingen	828				1083			
verlenging 10 jaar twee verd		719	2159					
verlenging 10 jaar 1 verdieping		610		1832			548	261
verlenging 10 jaar vrij veld 3 verdiepingen		1242						
verlenging 10 jaar vrij veld 2 verd		1079						
verlenging 10 jaar vrij veld 1 verdieping		916						
verlenging huurjaren graf wanneer < 10 jaar bij begraven per verlengings jaar	82,8	1/10 deel van het tarief voor de verlenging met 10 jaar						
verlenging kinderhuurgraf 10 jaar	225			225			218	225
verlenging urnenveld 10 jaar	432	607		607			548	607
verlenging urnenveld 5 jaar		334		334				334
verlenging kinderurnengraf 10 jaar	150	225		225				225
verlenging kinderurnengraf 5 jaar		128		128				128
verlenging foetusgraf 10 jaar	113							
BEGRAAFRECHTEN								
particulier graf	736		736		736		369	
kinderhuurgraf	337						333	337
alg. kindergraf	106							
foetusgraf	66							
meervoudig levenloos geboren	1 x		1 x		1 x		1 x	
levenloos samen met overleden moeder								
bijzitten asbus volwassene graf	306		306		306		303	306
bijzitten asbus kind graf	153							
bijzitten asbus urnenveld	66		66 (urnengraf)		66 (urnengraf)		66	
bijzitten asbus kindenveld	66							
bijzitten sierurn volwassene graf	66		66		66		66	
gelijktijdig bijzitten meerdere in urnengrafruimte	1,5 x						1,5 x	
gelijktijdig bijzitten meerdere in graf	1,5 x						1,5 x	
begraafrechten op afwijkende tijden								
za 900 - 1200 en ma > 1500	150%		150%		150%		150%	
za overig en ma tm vrij < 900	200%		200%		200%		200%	
zondag	250%		250%		250%		250%	
maken en plaatsen bekisting islamitisch volwassene	156							
maken en plaatsen bekisting islamitisch kind	78							
gebruik orgel	89							
gebruik geluidsinstallatie aula	47							
gebruik geluidsinstallatie graf	26							
gebruik aula per (gedeelte van) kwartier boven 15 minuten		200						
op en herbegraven	ntb		ntb		ntb		ntb	
op en herbegraven op rechterlijk getag								
schudden graf	ntb	vervalt	ntb	vervalt	ntb	vervalt	ntb	vervalt
sluiten graf	ntb		ntb		ntb		ntb	
afoer grond grafkelder een verd	486	430	487	430	487	430	369	430
afoer grond grafkelder twee verd		490		490		490		490
afoer grond grafkelder drie verd		550		550		550		550
afoer grond dubbele grafkelder		2 x tar hierboven	920	2 x tar hierboven	920	2 x tar hierboven	606	2 x tarief hierboven
extra grafruimte nodig voor grafkelder		242 (komt incid voor)	242	vervalt, geen ruimte	242	vervalt, geen ruimte	239	vervalt, geen ruimte
reunigen en wit verven grafkelder	90							
houten vloeder	276							
graven voor urnenkelder	224	225	225		225		225	

reïngen en wit verven urnenkelder	26					26	
plaatsen urnenkelder kindernengraf	150						
aanbrengen grafsteen							
werkzaamheden doen plaatsen steen op graf	120	120		120		121	120
idem kindergraf	59						
idem urnengraf	59	59		59			
idem part huurgraf urnenveld						61	59
idem foetus graf	59						
aanbrengen betonstrook	35						
aanbrengen gedenkplaat na as verstrooing	35						
aanbrengen beplanting							
op grafruimte	241					241	
op kindergraf	166						
op alg kindergraf	18						
schoonhouden, onderhouden alg kindergraf (steen, bepl)	59						
lichten, herplaatsen grafbedekking							
lichten, herplaatsen grafbedekking urnenveld	191					52	
	52						
herplaatsen eerder verwijderde grafbedekking							
	367	367		367			
onderhoud grafbedekking per jaar							
staande steen	33,3	33,3 16,5 per m +		33,3 16,5 per m +		33,3 16,5 per m +	15,5 per m + ver
staand monument < 1m		68,1		68,1		68,1	
per halve meter hoger		33,3		33,3		33,3	
liggende zerk	46,2					46,2	
omrastering		68,1		68,1		68,1	
banden/plinten	28,5	28,5		28,5		28,5	
palen	18						
marmegruis	28,5	28,5		28,5		28,5	
boembak	40,2	40,2		40,2		40,2	
graftuin	72,6	72,6		72,6		72,6	
graftuin zonder bloem	40,2						
buxushaag	33,3	33,3		33,3		33,3	
maaien gras rond steen		10,8		10,8		10,8	
verven letters symbolen	57,9	ntb		ntb		ntb	
sierurn	25,8	25,8		25,8		25,8	
overig	28,5	28,5		28,5		28,5	
voorwerp op kindergraf	2/3 deel						
over meer grafruimten	'=+ de helft per graf	'=+ de helft per graf		'=+ de helft per graf		'=+ de helft per graf	
schoonhouden, maaien urnenveld en kindernengraf	44,4	44,4		44,4		44,4	
afkoop onderhoud 30 jaar	25 x	25x		25x		25x	
afkoop onderhoud resterende 25 - 29 jaar	-	25 x					
afkoop onderhoud resterende jaren minder dan 25 jaar		aantal jaren x jaartarief					
afkoop onderhoud onbepaalde tijd	25 x	50x		50x		50x	
afkoop onderhoud urnengraf 30 jaar	25 x	25x		25x		25x	
onderhoud bij verlenging 10 jaar		10 x of jaarlijks		10 x of jaarlijks		10 x of jaarlijks	
onderhoud voorwerp klein shof 1 en 2		72,3		72,3			
idem met 2 - 3 st overschotjes		1/2 of 1/3 deel		1/2 of 1/3 deel			